

Протокол № 7
засідання науково-методичної ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
від 27.02.2020 р.

За списком: 27 членів науково-методичної ради.

Присутні: 27 членів науково-методичної ради.

Порядок денний

1. Про внесення змін до складу науково-методичної ради.

Доповідач: Балух В.О – перший проректор.

2. Про викладання, методичне забезпечення та результати навчання студентів з навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».

Доповідачі: проф. Іванчук М.Г. – керівник центру забезпечення якості вищої освіти, в. о.зав. каф. проф. Колесник Н.С. – зав. каф. історії та культури української мови.

3. Про підготовку проєкту рекомендацій до складання робочих навчальних планів на 2020-2021 н.р. Особливості формування варіативної складової ОПП.

Доповідач: Гарабазів Я.Д. – начальник навчального відділу.

4. Про приведення у відповідність ОНП ступеня доктора філософії до діючих вимог.

Доповідач: Лопацик І.А. – завідувачка аспірантури та докторантури.

5. Про створення робочої групи для проведення комплексного моніторингу якості підготовки фахівців факультету математики та інформатики.

Доповідач: Балух В.О. - перший проректор.

6. Про хід підготовки до акредитації ОПП освітнього ступеня «Бакалавр» (II семестр 2019-2020 н.р.)

Доповідач: П.Л.Штефюк - методист сектору ліцензування, акредитації та нострифікації

Різне.

1. Про затвердження Програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої та вищої освіти з викладання дисциплін англійською мовою навчання.

Доповідачі: Балух В.О – перший проректор,

Гарабазів Я.Д. – начальник навчального відділу.

2. Методичні рекомендації по створенню силабусів і робочих програм навчальних дисциплін.

Доповідачі: Балух В.О –перший проректор,

Іванчук М.Г. – керівник центру забезпечення якості вищої освіти

3. Про закриття освітньо-професійної програми «Туризмознавство» першого рівня вищої освіти за спеціальністю -242 «Туризм».

Слухали:

1. Балуха В.О. – першого проректора, про внесення змін до персонального складу науково-методичної ради здобувачів вищої освіти, як обраних представників з числа студентів заявлених факультетів (підстава: рапорт з резолюціями):

- Карпюк Ірину – факультет історії, політології та міжнародних відносин;
- Горячого Віталія - факультет фізичної культури та здоров'я людини;
- Дарійчука Матвія – філософсько-теологічний факультет;
- Ковальчук Діану - факультет іноземних мов;
- Топало Яну – факультет педагогіки, психології та соціальної роботи.

Акцент було зроблено на проведення семінарів – тренінгів для студентів щодо якісної підготовки фахівців (викладання навчальних дисциплін фахівцями).

Ухвалили:

До персонального складу науково-методичної ради включити таких студентів:

- Карпюк Ірину – факультет історії, політології та міжнародних відносин (4 курс);
- Горячого Віталія - факультет фізичної культури та здоров'я людини (4 курс);
- Дарійчука Матвія – філософсько-теологічний факультет (3курс);
- Ковальчук Діану - факультет іноземних мов (4 курс);
- Топало Яну – факультет педагогіки, психології та соціальної роботи (4 курс).

Слухали:

2.1. Колесник Н.С. – в.о. завідувача кафедри історії та культури української мови, яка доповіла про стан викладання, методичне забезпечення та результати навчання студентів з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», де зауважила, що:

- «Курс «Українська мова за (професійним спрямуванням)» читають викладачі кафедри історії та культури української мови з часів її заснування, тобто понад 25 років (більш, ніж 16 з яких кафедрою керував М. С. Скаб). Курс є обов'язковим для всіх спеціальностей (читають на всіх факультетах та в інститутах), складає 90 годин (3 кредити), з них – 30 годин – аудиторних.

Курс читали і читають 14 викладачів (усі фахівці вищої кваліфікації), серед яких: доктори і доценти (50%) та асистенти кафедри (серед асистентів – усі кандидати наук).

На кафедрі підготовлено й видруковано базовий підручник за ред. проф. Бабич Н. Д., який витримав 5 видань і використовуваний у багатьох вузах України впродовж тривалого часу. Викладачі кафедри підготували також навчально-методичні посібники для більшості спеціальностей нашого університету.

Розроблено типову і єдину для всіх спеціальностей програму з варіативною частиною. Програма, як і питання до іспиту, розміщена на сайті кафедри, а викладачі доводять її до відома студентів на початку читання курсу.

Структуру курсу представлено на слайді.

Компетенції курсу:

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та не фахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.
3. Спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

Інноваційні методи у вивченні навчальної дисципліни «Української мови (за професійним спрямуванням)»:

- Метод проектного навчання.
- Комунікативні тренінги.
- Імітаційно-моделювальні ігри.
- Створення мультимедійних проєктів і презентацій.
- Інформаційно-комп'ютерні технології.
- Проблемно-пошуковий метод.
- Кейс-метод.
- Гіпертекстовий контент.

Питання методики викладання УМПС обговорюємо на засіданнях кафедри регулярно, особливо питання підсумків екзаменаційної сесії, поточного контролю і нагального вирішення поточних проблем. Викладачі-практики регулярно роблять повідомлення на методичному семінарі кафедри (30 % усіх методсемінарів присвячено проблемам викладання УМПС).

Серед обов'язкових відкритих занять викладачів кафедри 30% занять проводять з УМПС на різних факультетах/інститутах.

Опосередкованим свідченням авторитетності, окрім підручників, є те, що тривалий час (4 роки) кафедра організувала і проводила Всеукраїнську олімпіаду з «Української мови (за професійним спрямуванням)». Як наслідок – було видано збірник олімпіадних завдань, а викладачі кафедри неодноразово були членами олімпіадних журі. Кафедра щорічно проводить університетський тур такої олімпіади і організовує участь переможців у всеукраїнських турах. Наші студенти неодноразово брали участь і були призерами таких олімпіад в інших закладах України.

Проблеми курсу:

1. Невисокий рівень мовної підготовки студентів (за винятком окремих спеціальностей).
2. Потреба розвитку мовних компетенцій на вищому етапі. Курс «Української мови (за професійним спрямуванням)» не повторює шкільний курс української мови, а розвиває усне та письмове професійне мовлення студентів. Упродовж вивчення курсу увагу зосереджено на загальній культурі мовлення, термінокористуванні, особливостях наукового стилю.

Але ці проблеми (з огляду на кількість аудиторних годин – у нашому випадку мінімальну з можливих) не забезпечують вичерпної підготовки.

3. Логічно було б на наступному етапі вищої освіти (другому (магістерському) рівні), як це роблять у багатьох провідних університетах України, запровадити курс «Основи українського фахового термінознавства» і дуже актуальний зараз курс «Основи академічного письма», що передбачає теоретичне і практичне опанування засадами доброчесності та дотримання цих засад в усному та писемному мовленні фахівця.
4. Окремою проблемою є поява у групах іноземних студентів з нульовим рівнем знань, які мали би попередньо прослухати початковий курс української мови, бо інше ми лише імітуємо навчальний процес.

У Рекомендаціях ЄС 2006 року щодо навчання впродовж усього життя на перше місце були винесені *політичні* та *соціальні* компетенції (1), далі в переліку були зазначені компетенції *толерантності* (2), *комунікації* (3), *володіння новими технологіями* (4) та *безперервної освіти*(5). Протягом наступного десятиліття під тиском мінливих обставин, інтенсифікації життя цей підхід дещо трансформувався. У Рекомендаціях ЄС 2016 року перелік компетенцій розширився з п'яти до восьми і засвідчив зміну пріоритетів:

1. Грамотність.
2. Мовна компетентність.
3. Наукова, технологічна, інженерно-математична компетентність.
4. Цифрова компетентність.
5. Особиста, соціальна та навчальна компетентність.
6. Громадянська компетентність.
7. Компетентність підприємництва.
8. Культурна обізнаність та самовираження.

Вважаємо, що курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)» відповідає потребам сучасного стану суспільства і є винятково важливим для підготовки грамотних фахівців.

Пропозиції

1. Збільшити кількість аудиторних годин з однієї третьої до двох третіх від загальної кількості годин.
2. Передбачити викладання студентам-магістрам курсів з основ термінознавства та основ академічного письма.

3. Розвести при викладанні української мови студентам-іноземцям початковий курс української мови і курс української мови за професійним спілкуванням.
4. Знизити верхнє обмеження кількості студентів, бо група з-понад 20 студентів (а курс практичний) не має належних умов для засвоєння курсу.

Слухали:

2.2 Іванчук М.Г. – керівник центру забезпечення якості вищої освіти, зазначила, що в грудні місяці була створена комісія, яка вивчала стан викладання, методичне забезпечення та результати навчання студентів університету з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», де коротко проаналізувала результати перевірки за такими напрямками:

**✓ Якість знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»
у динаміці за роками**

№	Факультет/інститут	2016-2017н.р	2017-2018 н.р.	2018-2019 н.р.
1	Біології, хімії та біоресурсів	52,9	43,0	50,6
2	Фізико-технічних та комп'ютерних наук	65,0	46,7	49,3
3	Архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	79,4	81,3	70,6
4	Географічний	51,2	52,8	37,3
5	Економічний	59,1	63,1	56,3
6	Іноземних мов	75,1	83,7	80,5
7	Історії, політології та міжнародних відносин	61,6	54,6	50,3
8	Математики та інформатики	67,3	78,6	54,4
9	Педагогіки, психології та соціальної роботи	57,9	57,3	49,7
10	Фізичної культури та здоров'я людини	61,9	65,5	68,5
11	Фінансів, підприємництва та обліку	79,4	81,3	70,6
12	Філософсько-теологічний	34,9	50,0	60,3
13	Юридичний	38,5	61,4	62,0
По університету		58,6	61,0	61,2

**✓ Порівняльний аналіз результатів зимової екзаменаційної сесії
2019-2020н.р та зрізу залишкових знань навчальних досягнень
студентів з навчальної дисципліни «Українська мова
(за професійним спрямуванням)».**

№ п / п	Спеціальність	Група	Результати зимової сесії:			Результати ректорського контролю:			Розбіжність
			К-сть студ. за списком	К-сть студ., які з'явилися	Якість знань, %	К-сть студ. за списком	К-сть студ., які з'явилися	Якість знань, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інститут біології, хімії та біоресурсів									
1.	Середня освіта (біологія та здоров'я людини)	202	12	12	75,0	12	12	50,0	- 25,0
2.	Хімія	121	10	9	60,0	10	7	42,9	- 17,1
3.	Харчові технології	124	15	15	60,0	15	14	42,9	- 17,1
4.	Біологія	200	38	35	42,1	36	27	25,9	-16,2
Географічний факультет									
1.	Менеджмент (менеджмент туристичної індустрії)	104	17	17	47,1	17	13	53,8	6,7+
Економічний факультет									
1.	Маркетинг (маркетинг)	175-1	20	20	80,0	20	18	77,7	- 2,3
2.	Менеджмент (менеджмент організацій та адміністрування)	173-1	23	23	47,8	23	23	73,9	+ 26,1
		173-2	21	21	42,9	21	20	70,0	+ 27,1
Факультет іноземних мов									
1.	Філологія (англійсько-український переклад)	141	15	15	86,7	15	11	72,7	- 14,0
		143	15	12	73,3	15	6	50,0	- 23,3
		146	14	14	75,6	14	4	100	+24,4
		147	14	13	57,1	14	12	66,7	+ 9,6
2.	Середня освіта (англійська мова та література)	113	13	13	84,6	13	10	100	+15,4
		114	12	12	83,3	12	11	54,5	-28,8
		115	12	12	75,0	12	11	91,0	+ 16,0

3.	Філологія (англійська мова і література)	111	14	14	100	14	14	64,3	- 35,7
		112	12	11	83,3	11	11	63,6	- 19,7
Факультет історії, політології та міжнародних відносин									
1.	Міжнародні відносини	105	20	19	80,0	20	15	46,7	-33,3
2.	Політологія	108	19	19	21,1	19	17	17,6	- 3,5
3.	Середня освіта (історія)	103	15	15	86,7	15	15	53,3	- 33,4
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи									
1.	Психологія (психологія)	103	19	18	47,4	18	16	62,5	+ 15,1
		104	15	15	73,3	15	13	84,6	+11,3
		105	15	14	66,7	15	15	80,0	+ 13,3
2.	Музичне мистецтво	109	16	16	12,5	15	14	28,6	+16,1
3.	Початкова освіта	110	27	27	63,0	27	27	74,0	+ 11,0
4.	Дошкільна освіта	108	33	33	45,5	34	33	54,6	+9,0
Факультет фізичної культури та здоров'я людини									
1.	Фізична терапія, ерготерапія	109	16	16	75,0	16	16	87,5	+ 12,5
2.	Фізична культура і спорт	102	25	25	76,0	24	21	57,1	- 18,9
		103	21	21	42,9	21	22	45,6	+ 2,7
3.	Середня освіта (фізична культура)								
		105	27	26	55,6	25	25	56,0	+ 0,4
Факультет фінансів, підприємництва та страхування									
1.	Фінанси, банківська справа та страхування	111	21	19	42,9	22	19	63,2	+ 20,3
3.	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	131	15	14	53,3	15	15	60,0	+6,7
Філософсько-геологічний факультет									
1.	Соціальне забезпечення	106	12	11	33,3	12	12	66,7	+ 33,4
Юридичний факультет									
1.	Право	101	22	2	100	22	21	100	0
		102	21	21	95,2	21	20	70,0	- 25,2
		104	23	23	69,6	23	21	100	+ 30,4
		108	21	21	42,9	21	11	100	+ 57,1
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва									

1.	Будівництво та цивільна інженерія	111	15	15	60,0	5	12	83,3	+ 23,3
----	-----------------------------------	-----	----	----	------	---	----	------	--------

Анкета (657 шт.)
вивчення думки студентів
щодо викладання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

1. Чи сприяє курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)» підготовці висококваліфікованих фахівців у вищій школі?

так	ні
558 (84,9 %)	99(15,1 %)

2. Чи виділено достатню кількість годин для лекційних і практичних занять на вивчення дисципліни?

так	ні
527 (80,2 %)	130 (19,8 %)

3. Чи сприяє вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» формуванню у студента та майбутнього фахівця державної позиції щодо статусу та ролі української мови у житті сучасного українського суспільства в умовах гібридної війни?

так	ні	частково
306 (46,6 %)	58 (8,8 %)	293(44,6 %)

4. Чи відрізняється зміст навчального курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» від програми шкільного курсу «Українська мова»?

так	частково	ні
232 (35,3 %)	357 (54,3 %)	68 (10,4 %)

5. На заняттях викладач практикує дискусії, розгляд проблемних питань?

так	ні	частково
-----	----	----------

320 (48,7 %)	134 (20,4 %)	203 (30,9 %)
--------------	--------------	--------------

6. На практичних заняттях викладач аналізує сильні та слабкі аспекти відповіді студентів, виконання контрольних робіт?

так	ні	частково
307 (46,7 %)	133 (20,2 %)	217 (33,1 %)

7. При оцінюванні Ваших знань з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» викладач є принциповим та об'єктивним?

так	ні	частково
416 (63,3 %)	80 (12,2 %)	161 (24,5 %)

8. При оцінюванні Ваших знань з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» викладач є гуманним?

так	частково	ні
407 (62,0 %)	198 (30,1 %)	52 (7,9 %)

9. Чи враховується при вивченні навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» специфіка обраної Вами спеціальності?

так	частково	ні
338 (51,4 %)	260 (39,6 %)	59 (9,0 %)

Виступили:

1. Скаб М.С. – професор кафедри історії та культури української мови, який акцентував увагу на:

- на важливість вивчення української мови;
- правильну розробку щодо критеріїв оцінювання знань студентів.

2. Балух В.О. - перший проректор з акцентував увагу на результати якості знань студентів з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», над якими ще необхідно працювати.

3. Попович О.О. – заступник декана з навчально-методичної роботи філологічного факультету, який відзначив роботу професорсько-викладацького складу кафедри та вказав на проведення роз'яснювальної роботи щодо викладання «Українська мова (за професійним спрямуванням)» на факультетах/в інститутах.

Ухвалили:

- Взяти до відома інформацію про стан викладання, методичне забезпечення та результати навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

- Оптимізувати зміст програми навчальної дисципліни відповідно до виокремлених компетенцій, узгоджених з новим держстандартом.

- Практикувати обговорення проблеми викладання «Української мови (за професійним спрямуванням)» на вчених радах інститутів та факультетів, на яких читається.

- Дотримуватися принципу доброчесності при проведенні зрізу залишкових знань студентів.

Слухали:

3. Гарабазіва Я.Д. – начальника навчального відділу про підготовку проекту рекомендацій до складання робочих навчальних планів на 2020-2021 н.р., де акцент було зроблено на особливості формування варіативної складової ОПП:

проект буде розіслано на факультети/інститути для ознайомлення;

подати до 15.03.2020 р. до навчального відділу перелік загальноуніверситетських дисциплін (3 кредита, форма контролю - залік) для студентів 2-4 курсів (4-8 семестр; якщо в групі 20-25 студентів, тоді ця дисципліна буде читатися) .

Проект

**Рекомендації до складання
навчальних та робочих**

**навчальних планів
на 2020-2021 н.р.**

1. В графіку освітнього процесу передбачити наступну тривалість семестрів (для всіхкурсів, окрім **останнього** семестру для ступеня магістра):
 - 1 семестр – 20 тижнів (15 теор. + 2 інд. + 3сесія)
 - 2 семестр – 20 тижнів (15 теор. + 2 інд. + 3(4) сесія)
2. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС.
3. При складанні навчальних планів (на весь період навчання) за ступенями **бакалаврата, магістра** дотримуватися структури затвердженої освітньої програми. Робочий навчальний план має бути розроблений на основі затвердженого у встановленому порядку навчальному плані.

Заувага: Обов'язкові навчальні дисципліни повинні складати не менше 50 % і не більше 75%, а вибіркові – не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня освіти.

Тривалість підготовки бакалавра (повний термін навчання) – **4 роки (240 кредитів)**. Тривалість підготовки магістра – **1 рік 4 місяці (90 кредитів)** або **1 рік 9 місяців (120 кредитів)**. **1 кредит ЄКТС дорівнює 30 годин. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 36кредитів ЄКТС.**

4. Встановити (зادля підтримки академічної мобільності студентів та забезпечення можливостей реалізації права студентів на вільний вибір навчальних дисциплін), що навчальна дисципліна або практика триває, як правило, не більш як 1 семестр, і тільки в окремих випадках допускається збільшення тривалості до 2 семестрів.

Кількість контактних годин для денної форми навчання становить: для ступеня **бакалавра** – від 8 до 16 годин в одному кредиті ЄКТС, **магістра** – від 7 до 10 годин в одному кредиті ЄКТС. Решта часу відводиться на самостійну роботу.

Визначити, що за **заочною формою** навчання кількість годин навчальних занять становить у межах **20%–30%** (пропорційно) **від обсягу навчальних занять** за відповідним планом денної форми навчання (для всіх курсів).

Навчальні дисципліни, міждисциплінарні курсові роботи і практики плануються, як правило, **обсягом 3 і більше кредитів ЄКТС**, а їхня кількість на навчальний рік **не перевищує шістнадцять**.

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄCTS	Кількість навчальних годин	Семестр		Форма підсумкового контролю	Кафедра, яка забезпечує викладання
				Природн. факульт	Гуманіт. факульт		
Нормативні дисципліни							
1	Актуальні питання історії та культури України	5	150 (2Л/1С)	1	2	іспит	Історії України
	Актуальні питання історії та культури України (на юридичному факультеті)	3	90 (1Л/1С)		2	іспит	Історії України
2	Філософія	4	120 (1Л/1С)	4	3	Іспит	Філософії
3	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	90 (0/2П)	2	1	Іспит	Історії та культури української мови
4	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	6	180	1,2,3	1,2,3	2 сем. –залік 3 сем. –іспит	Іноземних мов для гуманітарних факультетів або Іноземних мов для природничих факультетів
	в т.ч. 1 семестр 2 семестр 3 семестр	2 2 2	60 (0/2П) 60 (0/2П) 60 (0/2П)			залік іспит	
Вибіркові дисципліни студента*							
	Фізичне виховання (за видами спорту): Футбол Волейбол Баскетбол Настільний теніс Аеробіки Атлетичної гімнастики Боротьби Гандбол Туризм Вибір стосується виду спорту	3	90 (0/2П)	1	1	залік	Фізичного виховання Рішення Вченої ради Протокол № 4 від 25.03.2019 Наказ № 93 від 28.03.2019
	Фізичне виховання II:	3	90 (0/1П)	3,4	3,4	4 сем. залік	Фізичного виховання
	Громадське здоров'я та медицина порятунку	3	90 (0/2П)	3	4	Залік	Безпеки життєдіяльності
	Релігієзнавство	3	90			Залік	Культурології,

			(1Л/1П)				релігієзнавства та теології
	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	3	90 (0/2П)	5	6	Залік	Див п.4
	Професійна іноземна мова	3	90 (0/2П)	8	8	Залік	Див п.4
	Демократія: від теорії до практики	3	90 (1Л/1С)			Залік	Політології та державного управління
	Вибіркова дисципліна із загально університетського списку	3				Залік/Іспит	

*З цього вибіркового блоку обов'язковим є вибір хоча б однієї (може бути і більше) дисципліни

5. Всі плани створюються та роздруковуються із системи “Цифровий університет. Деканат”. Уточнення робочих навчальних планів мають бути обґрунтовані методичною комісією інституту (факультету), погоджені із навчальним відділом, схвалені навчально-методичною радою університету. Обов'язковому схваленню Вченою радою університету підлягають уточнення, які стосуються обов'язкових компонентів освітньої програми (навчального плану).
6. Назви спеціальностей зазначаються відповідно до постанови КМУ
7. № 266 від 29.04.2015р.
8. До навчального відділу особисто заступником директора інституту (декана факультету) з навчально-методичної роботи подаються робочі навчальні плани з напрямів підготовки (спеціальностей) за ступенями бакалавра й магістра для всіх курсів (формат А3) та семестрів (формат А4). **Також необхідно подати інформацію про вибір студентами вибіркового навчального дисциплін.**
9. У робочих навчальних планах (формат А4) необхідно чітко розписати перелік дисциплін, які передбачаються для вивчення у конкретному семестрі; кількість аудиторних годин (за видами занять) на тиждень та на семестр; назву кафедр, які забезпечують викладання дисциплін; склад лекційних потоків та кількість студентів з кожної спеціальності, які об'єднуються у потік; кількість груп (підгруп) для проведення практичних, лабораторних занять; види практик, їхню тривалість, закріплення за кафедрами, від яких будуть призначені керівники; форми атестації (іспит (вказати назву дисципліни), захист робіт), кафедри, від яких будуть визначені члени ЕК з проведення підсумкової

атестації. **Особливу увагу приділити правильні назві кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни!!!**

10. У робочих навчальних планах (форма А4) вказувати контингент студентів даного напрямку підготовки (спеціальності) на конкретному курсі згідно з очікуваним контингентом на наступний навчальний рік. Очікуваний контингент студентів-контрактників 1 курсу зазначати в обсязі 85% від прийому 2019 року. При плануванні кількості груп слід приймати до уваги, що наповнюваність академічної групи, як правило, складає 25–30 осіб. Для проведення семінарських занять планується академічна група, практичних занять – академічна група (в окремих випадках дозволяється поділ на 2 підгрупи), лабораторних занять – наповнюваність груп повинна становити 12–15 осіб, окрім тих випадків, коли менша кількість студентів у групі обумовлена вимогами з техніки безпеки при роботі в лабораторії (при наявності відповідних нормативних документів). **Для дисциплін за вибором слід чітко вказати кількість студентів, які обрали їх для вивчення у наступному навчальному році (за результатами проведеного анкетування чи поданих заяв).**
11. На навчальний рік планується 60 кредитів (по 30 кредитів на семестр) *(для всіх курсів)*.
12. Кількість аудиторних годин на тиждень на всіх курсах ступеня бакалавра не повинна перевищувати 30 годин; ступеня магістра – 18 годин.
13. У графі «Індивідуальна робота» вказуються години, що відводяться на індивідуальну роботу зі студентами (до 25% від обсягу часу, відведеного на аудиторні заняття) *(для всіх курсів)*.
14. Для підготовки здобувачів за спеціальністю 014 «Середня освіта (предметна спеціалізація)» забезпечити викладання дисциплін, які формують компетентності з психолого-педагогічної, методичної, інформаційно-технологічної, основ медичної та практичної підготовки в наступних мінімальних обсягах

ступінь бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

№ п/п	Дисципліна	Кількість		Ауд. год.	Рекоменд. Сем.	Форма контролю	Кафедра, яка забезпечує викладання
		Годин	Кредитів ECTS				
1	Вступ до спеціальності	90	3	2 год. (1Л/1С)	1,2	Залік	Випускова кафедра
2	Психологія: загальна педагогічна та виховна	150	5	4 год. (2Л/2П)	2,3	Іспит	Психології або Практичної психології
3	Педагогіка з основами педмайстерності	150	5	4 год. (2Л/2С)	3,4	Іспит	Педагогіки та соціальної роботи
4	Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	90	3	2 год. (1Л/1С)	4,5	Залік	Педагогіки та соціальної роботи
5	Основи медичних знань	90	3	3 год. (0Л/3П)	5,6	Залік	Безпеки життєдіяльності
6	Методика викладання фахової дисципліни	270	9	6 год.	4,5,6,7	Іспит	Випускова кафедра
7	Спецкурс з проблем викладання дисципліни у школі (методика розв'язування задач; методика розв'язування олімпіадних задач; гурткова (факультативна) робота з предмету; методика впровадження дослідних робіт тощо) на вибір методкомісії інституту/факультету	90	3	2 год. (1Л/1С)	7,8	Залік	Випускова кафедра
8	«Ознайомлювальна педагогічна практика» (1 раз в тиждень)	90	3		5,6	Залік	Випускова кафедра
9	Педагогічна практика (4 тижня)	180	6		7,8	Іспит	Випускова кафедра
	Сучасні інформаційні технології на вибір методкомісії інституту/факультету	90	3				Прикладної математики та інформаційних технологій

ступінь магістра спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

№ п/п	Дисципліна	Кількість		Ауд. год.	Рекоменд. Сем.	Форма контролю	Кафедра, яка забезпечує викладання
		Годин	Кредитів ECTS				

1	Професійне та особистісне становлення вчителя ЗНЗ	90	3	(2Л/0П)	9	Залік	Педагогіки та методики початкової освіти
2	Соціальна педагогіка Основи інклюзивної педагогіки	90	3	(2Л/0П)	9	Залік	Педагогіки та соціальної роботи
3	Інноваційні технології навчання у сучасній школі/ Педагогічний менеджмент	90	3	(1Л/1П)	9	Залік	Педагогіки та методики початкової освіти
4	Технологія викладання фахової дисципліни	180	6	(2Л/2П)	9, 10	Іспит	Випускова кафедра
5	Педагогічна практика	8 тиж.					Випускова кафедра

ступінь магістра (для здобувачів, які планують залишитися в університеті на викладацьких посадах)

№ п/п	Дисципліна	Кількість		Ауд. год.	Рекоменд. Сем.	Форма Контролю
		Годин	Кредитів ECTS			
1	Педагогіка та психологія ВШ	90	3	(2Л/0)	9	Іспит
2	Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ	150	5	(2Л/2П)		Іспит
3	Асистентська практика	8 тиж.				

15.Згідно з Порядком проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2012 року № 48 включити до освітніх програм підготовки та навчальних планів на 3-4 курсі навчання окрему навчальну дисципліну “Військова підготовка” обсягом 870 годин (29 кредитів ЄКТС), з них 435 годин аудиторних занять.

16.Курсові роботи планувати по одній у III та IV курсах. Кредити присвоюються та форма контролю встановлюється тільки для міждисциплінарної курсової роботи. Кількість кредитів для однієї курсової роботи в межах 3-6 кредитів.

- 17.Форми підсумкового контролю не більше 8 на семестр, з них 3-5 іспитів.
- 18.Графік навчального процесу та перелік нормативних дисциплін для спеціальностей, підготовка з яких ведеться за декількома спеціалізаціями на різних факультетах, повинні бути ідентичними та узгодженими заступниками декана з навчально-методичної роботи.
- 19.Якщо навчальним планом передбачена комплексна практика (навчальна, виробнича), необхідно чітко розписати терміни проведення і тривалість складових частин практики.

Перший проректор

Василь БАЛУХ

Виступили:

Карпо В.О. – заступник декана з навчально – методичної роботи факультету історії, політології та міжнародних відносин, який наголосив про реєстрацію навчальних дисциплін в онлайн режимі (назва курсу, семестр, форма контролю з посиланням на електронну адресу випускової кафедри).

Ухвалили:

Інститутам/факультетам подати у навчальний відділ:

- до 15.03.2020 р. перелік дисциплін вільного вибору студентами на загальноуніверситетському рівні;

- пропозиції щодо внесення змін до робочих навчальних планів на 2020-2021 н.р.

- до 01.05. 2020 р. опублікувати перелік навчальних дисциплін ОР «Бакалавр».

Слухали:

4. **Лопашук І.А.** – завідувача сектора аспірантури та докторантури про приведення у відповідність ОНП доктора філософії до діючих вимог (ОНП: «Політологія», «Історія та археологія», «Право», «Хімія».)

Ухвалили:

- Взяти до відома інформацію про приведення у відповідність ОНП доктора філософії до діючих вимог.

Слухали:

5. Балуха В.О. – першого проректора про створення робочої групи для проведення комплексного моніторингу якості підготовки фахівців факультету математики та інформатики:

1. Ушенко О.Г. – голова комісії, завідувач кафедри оптики і видавничо-поліграфічної справи, професор.
2. Іванчук М.Г. – заступник голови комісії центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ), професор.
3. Заплітний Р.А. – завідувач відділом з питань інтелектуальної власності та інновацій, доцент.
4. Киселиця ОМ. – заступник декана з навчально-методичної роботи факультету фізичної культури і здоров'я людини, доцент.
5. Крайній П.І. - заступник декана з виховної роботи юридичного факультету, асистент кафедри публічного права.
6. Марценяк І.В. – заступник начальника навчального відділу, доцент.
7. Горохолінська І.В. – методист сектору ліцензування, акредитації та нострифікації, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології.
8. Чорней І.І. – завідувач кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства, професор.
9. Сухий П.О. – завідувач кафедри геодезії, картографії та управління територіями, професор.
10. Саєнко О.С. – завідувач кафедри міжнародної економіки, доцент.
11. Манютіна О.І. – завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів, доцент.
12. Мельник К.В. - методист центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ);
13. Ришка М.Д. - центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ), ст.інспектор;
14. Топало Яну – факультет педагогіки, психології та соціальної роботи (4 курс).

Ухвалили:

- Затвердити робочу групу для проведення комплексного моніторингу якості підготовки фахівців факультету математики та інформатики.

Слухали:

6. Штефюк П.Л. – методиста сектора ліцензування, акредитації та нострифікації про хід підготовки до акредитації наступних ОПП ОР «Бакалавр» (II семестр 2019-2020 н.р.): «Богослов'я», «Лісове господарство», «Будівництво

та інженерія цивільна», «Міжнародний туризм», де зауважила на терміни подачі матеріалів на перевірку (до 16.03.2020 р.)

Ухвалили:

- Взяти відома інформацію про підготовку до акредитації ОПП ОР «Бакалавр» (II семестр 2019-2020 н.р.).

Слухали:

7. **Балуха В.О.** – першого проректора про затвердження «Програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково- педагогічних працівників закладів фахової перед вищої та вищої освіти з викладання дисциплін англійською мовою навчання»:

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра іноземних мов для природничих факультетів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Василь БАЛУХ

“ _____ ” _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої та вищої освіти з викладання дисциплін англійською мовою

«Науково-методичний семінар-практикум «Загальна теорія і методика викладання фахових дисциплін англійською мовою»

Чернівці
2020

Програма складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) на основі Законів України, постанов Кабінету Міністрів України, відповідає нормативним документам Міністерства освіти і Науки України та Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Розробник: Олена МАНЮТИНА, доцент, завідувач кафедри іноземних мов
для природничих факультетів

_____ (Олена МАНЮТИНА)

Програма підвищення кваліфікації затверджена на навчально-методичній раді Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № ___ від “___” _____ 2020 року

Голова методичної ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича _____ (Василь БАЛУХ)

Схвалено вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ року

Голова вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича _____ (Роман ПЕТРИШИН)

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників
закладів фахової передвищої та вищої освіти з викладання дисциплін
англійською мовою
на кафедрі іноземних мов для природничих факультетів
факультету іноземних мов Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
«Науково-методичний семінар-практикум «Загальна теорія і методика
викладання фахових дисциплін англійською мовою»

Програму розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Мета науково-методичного семінар-практикуму «Загальна теорія і методика викладання фахових дисциплін англійською мовою» – удосконалити викладання англійською мовою, поліпшити якість навчання англійською мовою, пропагувати культуру навчання і викладання, яка передбачає отримання студентами професійних та життєвих навичок, інструментальне використання англійської мови зокрема. Завдання семінару – удосконалення педагогічних навичок, розвиток фахової та іншомовної комунікативної компетентності шляхом участі в семінарі для обговорення актуальних питань і можливих проблем при розробці курсу з англійською мовою викладання, методики викладання фахових дисциплін англійською мовою, оцінювання та організації відповідного освітнього процесу.

Напря́м: теорія і методика викладання (зокрема, дисциплін іноземною мовою).

Форма: денна (вечірня) серія науково-методичних семінарів-практикумів без відриву від виробництва.

Зміст:

Університети з високим рівнем викладання мають кращу репутацію і більш привабливі для вступників. Компетентнісно-орієнтоване навчання активно залучає студентів до когнітивної діяльності, сприяє їхньому індивідуальному розвитку й матиме значний вплив на якісні характеристики випускників в майбутньому. Мета педагогічного та науково-педагогічного персоналу – виховати свідомих, високо відповідальних громадян з розвиненим умінням працювати в команді та навичками презентації власних здобутків. Дана програма дає можливість педагогічному та науково-педагогічному працівнику удосконалити основний спектр фахових, соціальних та особистісних компетентностей.

К-ть академ. годин	К-ть годин СР	Тематика семінару (англ.)	Тематика семінару (укр.)
2	1	Language Policy and Practice: EMI Phenomenon. Problems in Implementation	Мовна політика і практика: поняття «Викладання фахових дисциплін англійською мовою». Проблеми впровадження
2	1	Teaching English vs Teaching in English. EMI Ts Needs Analysis: Problems and Possible Solutions	Викладання англійської vs викладання англійською. Аналіз потреб: проблеми та можливі рішення
2	1	Cross cultural communication	Міжкультурна комунікація
2	1	Oracy Skills in EMI	Навички усного мовлення у викладанні англійською мовою
2	1	Planning a Lecture. Classroom Language	Планування лекції
2	1	Giving Feedback	Зворотній зв'язок
2	1	Planning an Interactive Lecture	Планування Інтерактивної лекції
2	1	Academic Writing	Академічне письмо
2	1	Learner-centered Approach and Course Design	Студентоцентризований підхід до розробки програм
2	1	Materials and Methodology	Матеріали та методологія
20	10		

Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах за Європейською кредитно-трансферною системою навчання (ECTS):

30 один, 1 кредит ECTS

Академічні та професійні можливості за результатами опанування:

забезпечення ефективної координації викладачів у закладах та регіоні в цілому для мотивації до сталого професійного розвитку;

підвищення РВАМ (рівня володіння англійською мовою) викладачів і студентів;

забезпечення додаткової підготовки викладачів англійської мови професійного спрямування з питань розробки програм та курсів дисциплін, матеріалів, методики викладання, методики оцінювання англійськомовної компетентності для надання консультацій ЕМІ викладачам у власних закладах освіти.

Перелік удосконалених фахових компетентностей, які в результаті підвищення кваліфікації зможе продемонструвати викладач:

Загальна педагогічна компетентність (аналіз потреб студента та викладача, організація навчання з англійською мовою викладання, планування лекцій, пошук відповідних матеріалів і методів навчання, навички застосування студентоцентрованого підходу в розробці програм дисципліни);

Інформаційна компетентність (уміння цілеспрямовано працювати з іншомовною інформацією, використовувати ресурси для її отримання, обробки і передачі, застосування нових інформаційних технологій у навчанні, задоволення фахових та особистісних інформаційних потреб);

Дослідницька компетентність (вивчення особливостей міжкультурної комунікації, методи організації та аналізу зворотного зв'язку зі студентами, колегами за результатами взаємовідвідування);

Іншомовна комунікативна компетентність (удосконалення навичок усного та письмового мовлення у викладанні англійською мовою, зокрема академічне читання та письмо).

Соціальна та особистісна компетентність: Уміння продуктивно співпрацювати з різними партнерами у великій та малій групах із виконанням різних ролей та функцій в колективі, проявляти ініціативу,

підтримувати та зміцнювати взаємини з іншими. Застосовувати технології трансформації та конструктивного залагодження конфліктів, досягнення консенсусу, вміти брати на себе відповідальність за прийняті рішення та їх виконання з колективним визначенням цілей і задач діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати міні-проекти, знатися на різних стратегіях індивідуальних та колективних дій. Адекватно визначати мету комунікації, застосовувати ефективні стратегії спілкування, вміти емоційно налаштовуватися на спілкування з іншими, розвивати емоційний інтелект та креативність.

Місце надання освітньої послуги:

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, корпус 6, ауд. 46 (Кафедра іноземних мов для природничих факультетів);

Лінгвістичний Центр Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, корпус 6, ауд. 40А

Зразок сертифіката

СЕРТИФІКАТ

учасника науково-методичного семінару-практикуму
«Загальна теорія і методика викладання фахових дисциплін англійською
МОВОЮ»

взяв (ла) участь у 30-годинному (1 кредит ЄКТС) науково-методичному семінарі-практикумі й отримав (ла) теоретичні та практичні знання з аналізу потреб студента та викладача, організації навчання з англійською мовою викладання, планування лекцій, практичних занять, видів матеріалів і методів навчання, удосконалив (ла) навички застосування студентоцентрованого підходу в розробці програм дисципліни англійською мовою.

М.П.
Перший проректор

Василь БАЛУХ

Виступили:

Гарабажів Я.Д. – начальник навчального відділу, який прокоментував запропонований перелік компетентностей даної «Програми»:

« Академічні та професійні можливості за результатами опанування:

- ▶ забезпечення ефективної координації викладачів у закладах та регіоні в цілому для мотивації до сталого професійного розвитку;
- ▶ підвищення РВАМ (рівня володіння англійською мовою) викладачів і студентів;
- ▶ забезпечення додаткової підготовки викладачів англійської мови професійного спрямування з питань розробки програм та курсів дисциплін, матеріалів, методики викладання, методики оцінювання англійськомовної компетентності для надання консультацій ЕМІ викладачам у власних закладах освіти.

Перелік удосконалених фахових компетентностей, які в результаті підвищення кваліфікації зможе продемонструвати викладач:

- ▶ Загальна педагогічна компетентність (аналіз потреб студента та викладача, організація навчання з англійською мовою викладання, планування лекцій, пошук відповідних матеріалів і методів навчання, навички застосування студентоцентрованого підходу в розробці програм дисципліни);
- ▶ Інформаційна компетентність (уміння цілеспрямовано працювати з іншомовною інформацією, використовувати ресурси для її отримання, обробки і передачі, застосування нових інформаційних технологій у навчанні, задоволення фахових та особистісних інформаційних потреб);
- ▶ Дослідницька компетентність (вивчення особливостей міжкультурної комунікації, методи організації та аналізу зворотного зв'язку зі студентами, колегами за результатами взаємовідвідування);
- ▶ Іншомовна комунікативна компетентність (удосконалення навичок усного та письмового мовлення у викладанні англійською мовою, зокрема академічне читання та письмо).

Соціальна та особистісна компетентність: Уміння продуктивно співпрацювати з різними партнерами у великій та малій групах із виконанням різних ролей та функцій в колективі, проявляти ініціативу, підтримувати та зміцнювати взаємини з іншими. Застосовувати технології трансформації та конструктивного залагодження конфліктів, досягнення консенсусу, вміти брати на себе відповідальність за прийняті рішення та їх виконання з колективним визначенням цілей і задач діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати міні-проекти, знатися на різних стратегіях індивідуальних та колективних дій.

Адекватно визначати мету комунікації, застосовувати ефективні стратегії спілкування, вміти емоційно налаштовуватися на спілкування з іншими, розвивати емоційний інтелект та креативність».

Ухвалили:

- «Програму підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої та вищої освіти з викладання дисциплін англійською мовою навчання» схвалено та представити на розгляд й затвердження на Вчену раду університету.

Слухали:

8. Іванчук М.Г. – центр забезпечення якості вищої освіти (навчальний відділ), яка представила на обговорення «Методичні рекомендації по створенню силабусів і робочих програм навчальних дисциплін:

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО СТВОРЕННЯ СИЛАБУСІВ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
У ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Загальні положення

Створення силабусу навчальної дисципліни є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
(далі – *Університет*).

Методичні рекомендації до створення силабусів навчальних дисциплін розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»

№ 1556-УП від 01.07.2014 року (зі змінами); Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 року (зі змінами), Наказу Міністерства освіти і науки від 11 липня 2019 року № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», нормативної бази Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, щодо забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти: Положень «Про організацію освітнього процесу», «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти», «Про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», на основі вивчення досвіду зарубіжних ЗВО та узагальнення роботи викладачів університету.

Метою створення силабусів навчальних дисципліни є методичне забезпечення навчальної дисципліни, регламентація процесу її вивчення здобувачами вищої освіти Університету.

Силабус – це документ, у якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента; висвітлюються зміст курсу, процедури (зокрема, щодо deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності), результати навчання.

Силабус – це персоніфікована програма навчальної дисципліни, розроблена викладачем для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус навчальної дисципліни готується для здобувачів вищої освіти з метою пояснення змісту дисципліни, результатів навчання, вимог щодо набуття відповідних компетентностей. Студент має зрозуміти, чого (він/вона) зможе навчитися, чим саме може бути корисним для нього той чи інший курс.

Компетентність - це спроможність особи здійснювати певну діяльність; динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних

цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти» (Закон «Про вищу освіту», стаття 1.1.13)).

Результат навчання – проекція здобутої компетентності через освітню діяльність; сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих здобувачем процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти» (Закон «Про вищу освіту»).

Силабус окреслює концептуальний перехід від здобування знань і одержання практичних навичок до компетентностей, що їх може засвоїти здобувач вищої освіти, вивчаючи той чи інший курс.

- Створюється силабус на засадах освітньо-професійної програми підготовки фахівця того іншого рівня, з урахуванням логічної структури викладання дисципліни.

- Силабус створюють науково-педагогічні працівники кафедри, за якими закріплено ту чи іншу навчальну дисципліну, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

- Термін розробки силабусу визначається кафедрою (завідувачем), за якою закріплена навчальна дисципліна, фіксується протоколом засідання кафедри. На розсуд факультету/інституту схвалюється методичною радою.

- Підготовка силабусу включається в план роботи кафедри та індивідуальний план викладача.

- Об'єктом силабусу є навчальна дисципліна.

- Суб'єктами силабусу є викладач та здобувач вищої освіти.

- Силабус навчальної дисципліни дозволяє забезпечити інформаційні умови для формування цілісного уявлення про якість освітньої діяльності в університеті та здійснюється на принципах прозорості, об'єктивності, академічної доброчесності, добровільності.

При створенні силабусів навчальних дисциплін варто дотримуватися таких основних **порад**:

- **Порада 1:** згідно з політикою університету матеріали курсу мають бути доступні усім студентам, незалежно від фінансового становища. Подумайте над тим, як максимально удоступнити матеріали, книги та посібники для слухачів.

- **Порада 2:** протягом читання курсу важливо пересвідчитись: чи відповідатимуть отримані навички та знання студентів – запланованим цілям курсу. Для цього потрібно продумати різні системи контролю та оцінювання: чи це будуть тести, групові чи індивідуальні проекти, наукові роботи чи презентації?

- **Порада 3:** як бути впевненим, що студенти прочитали силабус? Викладач повинен обов'язково дати час на першому занятті для ознайомлення з силабусом.

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ СИЛАБУСУ

Основними структурними елементами силабусу є: титульний лист, анотація дисципліни, опис навчальної дисципліни, мета вивчення дисципліни, завдання вивчення дисципліни, тематичний план та критерії оцінювання результатівнавчання, політика оцінювання, література для вивчення дисципліни, питання до заліку чи екзамену.

Титульний лист. Зазначається факультет/інститут та кафедра, за якою закріплена дисципліна; назва дисципліни; ОПП; спеціальність, шифр та назва; галузь знань, шифр та назва; рівень вищої освіти, мова викладання (*на яких мовах дисципліна викладається*); прізвище, ім'я та по-батькові викладача (ів) розробників, електронна адреса та персональний сайт (сторінка на сайті кафедри), посилання на освітній контент дисципліни, графік консультацій.

Анотація дисципліни (Призначення навчальної дисципліни).

Призначення навчальної дисципліни рекомендується визначати конкретно і коротко – це визначення її місця в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців. Необхідно відповісти на запитання: чому потрібно вивчити цю дисципліну в ході отримання освіти з тієї чи іншої спеціальності? Які компетенції, програмні результати будуть набуті студентом по завершенні засвоєння змісту даної дисципліни?

Мета вивчення дисципліни – формується відповідно до освітньої програми. Це мусить бути короткий та чітко сформований запис про досягнення головного результату при вивченні курсу. Мета вивчення дисципліни є системоутворюючим елементом, який відіграє вирішальну роль в організації і здійсненні всього процесу навчання.

Мету навчання рекомендується формулювати так, щоб була можливість виміряти ступінь її досягнення, що зручно робити в інфінітивній формі (навчити ..., виробити ..., сформувати ... і т.п.).

Завдання – конкретизуються відповідно спеціальності, впливають із поставленої мети і виражаються у вигляді переліку загальних та фахових компетентностей. Формулювати мету і завдання треба діагностично. Діагностично поставлену мету і завдання повинні описувати не абстрактні дії (дати ... , вирішувати ... і т.п.), а конкретні результати того, хто навчається (знати ..., розуміти ..., застосовувати ... і т.п.).

Пререквізити. Вказуються дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу.

Результати навчання. Зазначається перелік знань, умінь та навиків які здобуває здобувач вищої освіти після її вивчення.

Опис навчальної дисципліни. Вказується назва дисципліни (згідно з навчальним планом та ОПП), її характеристика: рік, курс та семестр вивчення, кількість змістових модулів, кредитів/год.на вивчення дисципліни, з

них лекційних, практичних та інших видів навчальних занять. Ці дані беруться із навчального плану відповідної спеціальності (ОПП).

Дидактична карта дисципліни. Складається у довільному вигляді (таблиці) із зазначенням змісту навчальної дисципліни (теми заняття), форми роботи та модульного контролю. Зазначаються бали, набрані при поточному оцінюванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. Засвоєння змісту навчальної дисципліни - це набуття студентами компетенцій, які мають бути сформовані в ході безпосередньої (аудиторні заняття) або опосередкованої взаємодії з викладачем (СРС, робота з літературою, програмний і мультимедійний супровід тощо).

Для ефективної СРС необхідно виконання наступних умов: цілі завдань для СРС повинні бути зрозумілі студентам; завдання для СРС мають бути доступні, містити алгоритми їх виконання та методичні рекомендації; форма контролю, критерії оцінки і терміни здачі СРС повинні бути чітко визначені і заздалегідь відомі студентам.

Форми і методи навчання. Форми навчання—це проблемні й оглядові лекції, активні семінари, лабораторні заняття, ділові ігри, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, брифінги, квести, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття, проблемні заняття, відеозаняття, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Перевагу рекомендується віддавати продуктивним методам: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, кейс-стаді, тренінги та ділові ігри, бесіди і дискусії, робота в інтернет- класі - електронні лекції, семінари, лабораторні роботи, дистанційні консультації та ін., спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Використовується студентоцентрований, проблемно-орієнтований, діяльнісний, комунікативний, професійно-орієнтований, міждисциплінарний підходи до навчання.

Навчання здійснюється під час лекційних, практичних і семінарських занять, факультативів, самостійної позааудиторної роботи (профільні предмети, спеціальні курси) з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій з викладачами.

Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (*лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж*);
наочні (*спостереження, ілюстрація, демонстрація*); *практичні* (*різні види вправлення, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики*);
пояснювально-ілюстративний або **інформаційно-рецептивний**, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;

метод проблемного викладу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання. Вказується необхідне обладнання та програмне забезпечення для виконання мети та завдань дисципліни.

Політика дисципліни. Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Вимоги можуть стосуватися пропусків без поважних причин; активної участі на заняттях, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи; заохочень що можуть сприяти додатковим балам.

Політику навчальної дисципліни рекомендується вибудовувати з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності та

Статуту, положень Університету, та інших нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу при вивченні дисципліни.

Система контролю та оцінювання. Вказуються види контролю; методи та форми *поточного контролю*: усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); комбінований контроль; презентація СРС; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; лабораторний контроль та ін.; підсумковий контроль - екзамен/залік. Також подаються критерії оцінювання та розподіл балів з дисципліни.

Питання до заліку чи екзамену. Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкового оцінювання знань.

Рекомендована література та інформаційні ресурси. Основна література: оптимальна кількість джерел основної літератури – не більше 6-7 базових підручників та посібників, необхідні нормативно-правові акти, стандарти. Додаткова література: (список додаткової літератури може включати 10-15 джерел). Додаються також інтернет-джерела (5-10 джерел)».

ЗРАЗОК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

_____ (назва інституту/факультету)

Кафедра _____

_____ (назва кафедри)

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

_____ (вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

_____ (вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____

_____ (назва програми)

Спеціальність _____

_____ (вказати: код, назва)

Галузь знань _____

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

- Профайл викладача (-ів)** Дайте лінк на профайл викладача, або викладачів курсу (посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))
- Контактний тел.** Вкажіть контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби
- E-mail:** Вкажіть контактний E-mail, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби
- Сторінка курсу в Moodle** Дайте посилання на дисципліну в системі Moodle
- Консультації** Зазначте формат і розклад проведення консультацій
Очні консультації: кількість годин і розклад присутності
Онлайн-консультації: Розклад консультації.
Очні консультації: за попередньою домовленістю.
(Наприклад: понеділок та четвер з 14.00 до 15.00).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Призначення навчальної дисципліни рекомендується визначити конкретно і коротко. Визначити її місце в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців.

2. Мета навчальної дисципліни: *(мусить бути короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату при вивченні курсу).*

Примітка: окрім мети для вибіркового дисциплін має бути наведено коротке пояснення аргументованих переваг, які надає вивчення вибіркової дисципліни.

3. Пререквізити. Вказуються дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу.

4. Результати навчання *(формулювання результатів навчання у вигляді переліку загальних та фахових компетентностей, програмних результатів):*

знати:

вміти:

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні зав

											дан ня	
Денна												
Заочна												

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. (Назва)												
Тема 1.(Назва)													
Тема 2. (Назва)													
Разом за ЗМ1													
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. (Назва)												
Тема 1. (Назва)													
Тема 2. (Назва)													
Разом за ЗМ 2													
Усього годин													

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік, екзамен, комплексний іспит.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;

- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Розподіл балів, які отримують студенти

Для прикладу (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
8	8	8	8	8	5	5	5	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Для прикладу (екзамен)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Для прикладу (курсний проєкт (робота))

Виклад та розуміння основних положень змісту роботи	Презентація змісту роботи	Захист роботи	Сумарна к-ть балів
до _____	до _____	до _____	100

5. Рекомендована література -основна

1.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧИХ ПРОГРАМ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

1. Загальні положення

1.1. Методичні рекомендації (далі - Рекомендації) розроблено відповідно до Законів України: «Про освіту» від 05.09.2017 р., «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.; Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 10. 05.2018 р. № 347 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187» (далі - Ліцензійні умови); Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. за № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (зі змінами та доповненнями); наказу Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648) «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти»; «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», затвердженого рішенням вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 9, «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», затвердженого рішенням вченої ради від 31.08.2020 р., протокол № 7, «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобуття шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у системі формальної освіти), затвердженого рішенням вченої ради від 28.10.2019 р., протокол № 10.

1.2. Рекомендації розроблено з метою встановлення єдиних норм і вимог до структури, змісту, оформлення робочої програми навчальної дисципліни та відповідного методичного забезпечення.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни (далі - РПНД) - це основний документ навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбачений освітнім законодавством, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньої програми, її зміст, послідовність та організаційні форми вивчення дисципліни, очікувані результати навчання та систему їх оцінювання.

1.4. Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) за своїм основним призначенням є документом, що ознайомлює здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом навчальної дисципліни, організацією освітнього процесу щодо її вивчення, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання; встановлює: відповідність змісту освіти стандартам вищої освіти та програмним результатам освітньої програми; відповідність при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти за іншими (суміжними) освітніми програмами; відповідність при зарахуванні результатів навчання отриманих у попередні роки (при поновленні на навчання, згідно з внутрішнім «Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти» від 24.02.2020 р.); зарахування результатів навчання за підсумками участі у академічній мобільності, участі у написанні і реалізації проектів, грантів; зарахування результатів за підсумками самоосвіти (інформальної освіти: для прикладу, участі у вебінарах, майстер класах, освітніх курсах - на платформах Prometheus, EdEra та ін.).

2. Порядок розроблення, затвердження

та перегляду робочої програми навчальної дисципліни

2.1. РПНД розробляє кафедра згідно з вимогами відповідних освітніх програм підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавра, магістра, доктора філософії.

2.2. Робоча програма навчальної дисципліни погоджується з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми, розглядається і затверджується на засіданні кафедри.

2.3. Методична рада того факультету/інституту, для спеціальностей якого розроблено відповідну програму, розглядає РПНД з метою забезпечити цілісність освітнього матеріалу та професійну спрямованість змісту навчання, попередити можливе дублювання, врахувати міждисциплінарні зв'язки.

2.4. Якщо навчальну дисципліну викладають здобувачам вищої освіти різних спеціальностей з однаковим змістом, обсягом кредитів і формою підсумкового контролю, рекомендується розробляти одну РПНД.

2.5. Якщо навчальну дисципліну викладають здобувачам вищої освіти різних спеціальностей з різними обсягами кредитів, формами підсумкового контролю, то розробляється відповідне число РПНД.

2.6. Для різних форм навчання (денна, заочна (дистанційна) розробляється єдина РПНД із урахуванням вимог розподілу аудиторних занять та самостійної роботи за відповідними формами.

2.7. РПНД розробляють на термін дії навчального плану; повністю оновлюють у випадках: зміни стандартів вищої освіти; затвердження нової редакції освітньої програми; у разі внесення змін до навчального (робочого) плану.

2.8. У разі, якщо РПНД не змінюється, але лише оновлюється (в частині уточнення тем, змісту навчального матеріалу), то до неї додається інформація про подовження дії (*Додаток 1.1*).

2.9. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни, після остаточного вибору, має бути розроблена за тими відповідними вимогами, що й до обов'язкових нормативних дисциплін (на момент здійснення вибору дисциплін має бути розроблений і доступний здобувачам освіти **силабус** (за запропонованим алгоритмом).

2.10. Перший проректор університету затверджує робочі програми навчальних дисциплін РПНД (загальноуніверситетського рівня) після погодження з вченою радою факультету/інституту.

2.11. Робочі програми навчальних дисциплін (РПНД), які викладаються на міжфакультетському рівні (лише для окремих ОПП), тобто окремих факультетів/інститутів, підписує декан факультету/директор інституту, завідувач кафедри, якою забезпечується викладання навчальної дисципліни, а також погоджується з методичною радою факультету/інституту, на якому запланована викладатися ця навчальна дисципліна.

2.12. РПНД укладається українською мовою та має доступ на паперових та електронних носіях. Для навчальних дисциплін, які викладаються на інших факультетах/інститутах чи іншими кафедрами, робоча програма може подаватися на сайт кафедр, де викладається ця дисципліна або посиланням на кафедру, що забезпечує викладання цієї дисципліни, за яким можна бачити її наявність і методичне забезпечення.

3. Структура та зміст програми

3.1. Складовими частинами робочої програми навчальної дисципліни є *(Додаток 1)*:

- ✓ Титульна сторінка.
- ✓ Розробник(и) - автори(и) робочої програми навчальної дисципліни.
- ✓ Пояснювальна записка, у якій зазначається місце навчальної дисципліни у структурі ОПП для підготовки фахівців зазначеного рівня вищої освіти, мета (завдання) викладання навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання.
- ✓ Опис навчальної дисципліни включає: загальну інформацію про викладання навчальної дисципліни, структуру змісту навчальної дисципліни: теми лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.
- ✓ Завдання для самостійної роботи.
- ✓ Індивідуальні завдання.
- ✓ Методи навчання.
- ✓ Критерії, методи, форми та засоби контролю.
- ✓ Шкала оцінювання.
- ✓ Рекомендована література (основна, допоміжна).

- ✓ Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення.

3.2. Оформлення титульної сторінки РПНД здійснюють з урахуванням таких позицій:

- назва того факультету/ інституту, де викладається дана навчальна дисципліна;
- назва кафедри, на якій розроблено робочу програму навчальної дисципліни;
- назва навчальної дисципліни (подають у тій редакції, яку зазначено у відповідній освітній (професійній/науковій) програмі, а також у навчальному плані підготовки фахівців;

- у позиції «вид дисципліни» зазначають статус даної дисципліни:

обов'язкова, вибіркова:

- назва затвердженої освітньої (професійної/наукової) програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

- спеціальність;

- галузь знань;

- рівень вищої освіти, за яким здійснюється підготовка здобувачів: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий);

- мова навчання.

- ✓ При заповненні другої сторінки РПНД зазначається:

- назва ОПП, дата та номер протоколу засідання вченої ради факультету/ інституту, на якому було рекомендовано робочу програму до затвердження, дату затвердження;

- у позиції «Розробник(и)» зазначають авторів робочої програми, в такому форматі: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада (протокол, дата затвердження, підпис завідувача кафедри; схвалення методичною радою факультету/інституту, протокол, дата затвердження, підпис голови методичної ради). Якщо дисципліна викладається на інших факультетах/інститутах, то необхідно погодження з методичною радою того структурного підрозділу, на якому дисципліна викладається.

3.3. У Пояснювальній записці зазначається місце навчальної дисципліни у структурі ОПП з підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавра, магістра, доктора філософії.

3.4. У меті стисло зазначається на що має бути спрямована суб'єкт-суб'єктна діяльність у процесі вивчення навчальної дисципліни для досягнення програмних результатів навчання, які визначені освітньо-професійною програмою. *(Примітка: окрім мети, для вибіркового дисциплін має бути наведено коротке пояснення аргументованих переваг, які надає вивчення вибіркової дисципліни).*

3.5. Компетентності та результати навчання подаються відповідно до освітньо-професійної програми.

3.6. При заповненні розділу 3 «Опис навчальної дисципліни» подаємо: -загальну інформацію: кількість годин/кредитів навчальних занять, вид підсумкового контролю;

- структуру змісту навчальної дисципліни: назви змістових модулів із зазначеною тематикою лекційних та відведеною кількістю годин на лекційні, семінарські, практичні, тощо;

- теми та ключові питання до семінарських, практичних, лабораторних занять;

- завдання для самостійної роботи;

-завдання для індивідуальної роботи студента;

- за потреби викладач розробляє завдання для ІНДЗ (з метою розвитку творчого потенціалу студентів).

4. У розділі 4 «Методи навчання» наводять перелік методів навчання (новітніх технологій), спрямованих на досягнення освітніх цілей та програмних результатів.

5. У розділі 5 подаються критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни та відповідна шкала оцінювання. Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

6. У розділі 6 зазначаються методи і засоби (контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти; аналітичні звіти; реферати; есе; розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань і досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань) поточного контролю та форми підсумкового (залік, екзамен, комплексний іспит).

7. У розділі «Рекомендована література» наводяться списки підручників та навчальних посібників, рекомендованих студентам для самостійного вивчення, бажано - найновіші. Список рекомендованої літератури поділяють на основну та допоміжну літературу.

8. У розділі «Інформаційні ресурси» подаються посилання на інформаційні ресурси в мережі «Інтернет», на яких розміщено додаткову інформацію про дисциплін, відео-лекції тощо.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни передбачає: наявність опорних лекцій, завдання для практичних занять, методичні поради до самостійної роботи студента, зразки тестових завдань, контрольні питання для самоперевірки та перевірки знань студентів та ін.

Ухвалили:

- Затвердити запропоновані «Методичні рекомендації по створенню сидабусів і робочих програм навчальних дисциплін». При створенні сидабусів і робочих програм навчальних дисциплін враховувати специфіку ОПП, здійснювати креативний підхід до їх змісту.

Слухали:

9. **Балуха В.О.** – першого проректора «Про закриття освітньо-професійної програми «Туризмознавство» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм»».

Виступили:

Цепенда М.В. – заступник декана з навчально-методичної роботи географічного факультету, який зазначив, що набір студентів на спеціальність 242 «Туризм» не здійснювався з 2017 року. Це питання обговорювалося неодноразово на засіданні кафедри і остаточне рішення було прийнято на Вченій раді факультету (Протокол №7 від 19.02.2020 р.).

Ухвалили:

- Інформацію про закриття освітньо-професійної програми «Туризмознавство» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» підтримати та рекомендувати на навчально – методичну комісію Вченої ради університету.

Ухвала
засідання науково-методичної ради
Черівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
від 27.02. 20120 р.

1. До складу науково-методичної ради включити:
 - Карпюк Ірину – факультет історії, політології та міжнародних відносин;
 - Горячого Віталія - факультет фізичної культури та здоров'я людини;
 - Дарійчука Матвія – філософсько-теологічний факультет;
 - Ковальчук Діану - факультет іноземних моов;
 - Топало Яну – факультет педагогіки, психології та соціальної роботи.
2. Взяти до відома інформацію про стан викладання, методичне забезпечення та результати навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».
3. Інститутам\факультетам подати у навчальний відділ:
 - перелік дисциплін вільного вибору студентами на загальноуніверситетському рівні;
 - пропозиції щодо внесення змін до робочих навчальних планів на 2020-2021 н.р.

Відповідальні: заступники деканів/директорів факультетів/інститутів з навчально-методичної роботи, завідувачі кафедр.
4. Затвердити робочу групу для проведення комплексного моніторингу якості підготовки фахівцівфакультету математики та інформатики:

1. Ушенко О.Г. – голова комісії, завідувач кафедри оптики і видавничо-поліграфічної справи, професор.
2. Іванчук М.Г. – заступник голови комісії центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ), професор.
3. Заплітний Р.А. – завідувач відділом з питань інтелектуальної власності та інновацій, доцент.
4. Киселиця ОМ. – заступник декана з навчально-методичної роботи факультету фізичної культури і здоров'я людини, доцент.
5. Крайній П.І. - заступник декана з виховної роботи юридичного факультету, асистент кафедри публічного права.
6. Марценяк І.В. – заступник начальника навчального відділу, доцент.
7. Горохолінська І.В. – методист сектору ліцензування, акредитації та нострифікації, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології.
8. Чорней І.І. – завідувач кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства, професор.
9. Сухий П.О. – завідувач кафедри геодезії, картографії та управління територіями, професор.
10. Саєнко О.С. – завідувач кафедри міжнародної економіки, доцент.
11. Манютина О.І. – завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів, доцент.
12. Мельник К.В. - методист центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ);
13. Ришка Д.М. - центр забезпечення якості освіти (навчальний відділ), ст. інспектор;
14. Топало Я.В. – факультет педагогіки, психології та соціальної роботи (4 курс).

5. Привести у відповідність ОНП ступеня доктора філософії до діючих вимог.

Відповідальні: заступники деканів/директорів факультетів/інститутів з навчально-методичної роботи, завідувачі кафедр.

6. Взяти до відома інформацію про хід підготовки до акредитації ОПП освітнього ступеня «Бакалавр» (II семестр 2019-2020 н.р.).

7. Програму підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої та вищої освіти з викладання дисциплін англійською мовою навчання схвалити та пропонувати на затвердження на Вчену раду університету.

8. Затвердити запропоновані «Методичні рекомендації по створенню сидабусів і робочих програм навчальних дисциплін». При створенні сидабусів і робочих програм навчальних дисциплін враховувати специфіку ОПП, здійснювати креативний підхід до їх змісту.

Відповідальні: заступники деканів/директорів факультетів/інститутів з навчально-методичної роботи, завідувачі кафедр.

9. Інформацію про закриття освітньо-професійної програми «Туризмознавство» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» підтримати та рекомендувати на навчально – методичну комісію Вченої ради університету.